

Міністерство освіти і науки України
Сумський державний університет
Навчально-науковий медичний інститут

6182 Методичні вказівки
щодо виконання й захисту кваліфікаційних робіт
другого (магістерського) рівня
для здобувачів спеціальності *A7 Фізична культура і спорт*
усіх форм здобуття вищої освіти

Друге видання, перероблене та доповнене

Суми
Сумський державний університет
2025

Методичні вказівки щодо виконання й захисту кваліфікаційних робіт другого (магістерського) рівня / укладачі: С. А. Король, Н. В. Петренко, В. В. Ворона. – Друге вид., переробл. та допов. – Суми : Сумський державний університет, 2025. – 50 с.

Кафедра фізичного виховання і спорту НН МІ СумДУ

Цей твір ліцензовано на умовах

Creative Commons Attribution-NonCommercial-ShareAlike 4.0 International

(Із Зазначенням Авторства-Некомерційна-Поширення
на тих самих умовах 4.0 Міжнародна)

ЗМІСТ

	С.
ВСТУП	4
1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ	5
1.1. Мета й завдання кваліфікаційної роботи	5
1.2. Тематика кваліфікаційних робіт рівня «магістр»	7
1.3. Керівництво кваліфікаційною роботою	8
2. ОРГАНІЗАЦІЯ ВИКОНАННЯ Й ВИМОГИ ДО СТРУКТУРИ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ	10
2.1. Організація виконання здобувачем кваліфікаційної роботи	10
2.2. Структура і зміст кваліфікаційної роботи	11
2.3. Вимоги до оформлення кваліфікаційної роботи	21
3. ПІДГОТОВКА ДО ЗАХИСТУ І ПРОЦЕДУРА ЗАХИСТУ МАГІСТЕРСЬКОЇ РОБОТИ	26
3.1. Нормоконтроль, апробація, перевірка на плагіат та оцінювання кваліфікаційної роботи керівником	26
3.2. Рецензування кваліфікаційної роботи	28
3.3. Процедура захисту кваліфікаційної роботи здобувачем	29
3.4. Критерії оцінювання кваліфікаційної роботи	31
СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ	34
ДОДАТОК А. Шаблон індивідуального завдання на кваліфікаційну роботу	36
ДОДАТОК Б. Шаблон титульного аркуша роботи	39
ДОДАТОК В. Зразок оформлення анотації	40
ДОДАТОК Г. Зразок оформлення змісту роботи.....	41
ДОДАТОК Д. Зразок оформлення переліку умовних скорочень	42
ДОДАТОК Е. Приклад змістового наповнення вступної частини роботи	43
ДОДАТОК Ж. Приклади оформлення списку використаної літератури	46
ДОДАТОК И. Шаблон відгуку керівника	48
ДОДАТОК К. Шаблон зовнішньої рецензії на кваліфікаційну роботу	49

ВСТУП

Кваліфікаційна робота – самостійно виконана здобувачем вищої освіти підсумкова робота (проект), що є формою атестації й передбачається на завершальному етапі здобуття другого рівня вищої освіти.

Кваліфікаційна робота магістра відображає рівень теоретичних знань і практичних навичок, одержаних здобувачем упродовж усього терміну навчання в магістратурі, а також навичок самостійного проведення наукового дослідження, пов'язаного з виконанням конкретних завдань у сфері фізичної культури і спорту, що визначено вимогами освітньої програми підготовки магістра. Основними завданнями виконання й захисту кваліфікаційних робіт є такі:

- установлення відповідності набутих здобувачем вищої освіти результатів навчання (компетентностей) вимогам освітньої програми, стандарту вищої освіти;

- визначення рівня готовності і спроможності здобувача вищої освіти до самостійної роботи за спеціальністю;

- систематизація теоретичних знань, отриманих у процесі навчання за освітньою програмою, і їхнє практичне використання під час виконання конкретних завдань у сфері фізичної культури і спорту;

- демонстрація рівня опанування методики досліджень та експерименту, використання сучасних технологій у процесі виконання завдань, які передбачені індивідуальним завданням на кваліфікаційну роботу.

Магістерська робота повинна передбачати виконання завдань дослідницького та/або інноваційного характеру у сфері професійної діяльності.

Методичні вказівки визначають вимоги до виконання та оформлення кваліфікаційних робіт магістра здобувачами освітньо-професійної програми за спеціальністю А7 Фізична культура і спорт усіх форм здобуття вищої освіти в Сумському державному університеті.

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Мета й завдання кваліфікаційної роботи

Магістерська робота дає можливість простежити тісний взаємозв'язок теорії і практики, систематизувати, закріпити й розширити знання зі спеціальності, а також продемонструвати рівень наукової кваліфікації автора, уміння самостійно вести науковий пошук і виконувати конкретні наукові завдання в галузі фізичної культури і спорту. Цей вид наукової роботи здобувачі вищої освіти виконують індивідуально під супроводом наукового керівника, він містить обґрунтовані теоретичні або практичні висновки, наукові положення, які автор виносить для публічного захисту.

Мета кваліфікаційної роботи магістра зі спеціальності А7 Фізична культура і спорт полягає: у формуванні й поглибленні загальних і фахових компетентностей, визначених освітньо-професійною програмою, що передбачають здатність до критичного аналізу й осмислення актуальних проблем у сфері фізичної культури і спорту, розвиток оригінального наукового мислення, а також набуття умінь планування, організації і здійснення самостійних наукових досліджень з обраної тематики.

Освітній компонент «Кваліфікаційна робота магістра» освітньо-професійної програми А7 Фізична культура і спорт ступеня «магістр» забезпечує досягнення здобувачами таких програмних результатів:

ПР1 – Аналізувати особливості, суперечності й перспективи розвитку сучасної сфери фізичної культури і спорту, критично осмислювати проблеми в галузі й на межі галузей знань.

ПР2 – Ухвалювати ефективні рішення щодо розв'язання проблем у сфері фізичної культури і спорту, генерувати й порівнювати альтернативи, оцінювати ризики й ресурсні потреби.

ПР3 – Вільно обговорювати результати професійної діяльності, досліджень та інноваційних проєктів у сфері фізичної культури та спорту державною та іноземною мовами усно й письмово.

ПР6 – Відшукувати необхідну інформацію в науковій літературі, базах даних, інших джерелах, аналізувати та оцінювати цю інформацію.

ПР7 – Застосовувати сучасні цифрові технології і спеціалізоване програмне забезпечення, методи статистичного аналізу даних для розв'язання складних завдань фізичної культури та спорту.

ПР9 – Розробляти й реалізовувати наукові і прикладні проєкти, спрямовані на розв'язання проблем інноваційного характеру у сфері фізичної культури і спорту, а також дотичні до неї міждисциплінарні проєкти.

Під час роботи над кваліфікаційною роботою відповідно до освітньо-професійної програми для другого (магістерського) рівня за спеціальністю А7(017) Фізична культура і спорт у здобувачів вищої освіти формуються компетентності:

Загальні компетентності (ЗК)

ЗК2. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК4. Здатність виявляти, ставити й розв'язувати проблеми.

ЗК5. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

ЗК6. Здатність розробляти проєкти та управляти ними.

ЗК8. Здатність працювати в міжнародному контексті.

Спеціальні (фахові) компетентності (СК)

СК1. Здатність до критичного осмислення проблем у сфері фізичної культури та спорту, оригінального мислення і проведення досліджень.

СК2. Здатність розробляти й реалізовувати інноваційні проєкти у сфері фізичної культури і спорту.

СК5. Здатність розв'язувати проблеми у сфері фізичної культури та спорту в нових або незнайомих середовищах за наявності неповної або обмеженої інформації з урахуванням аспектів соціальної та етичної відповідальності.

СК6. Здатність до самоосвіти, самовдосконалення й саморефлексії для успішної професіоналізації у сфері фізичної культури і спорту.

СК7. Здатність планувати, організовувати і здійснювати самостійні наукові дослідження із проблем фізичної культури та спорту.

СК8. Здатність упроваджувати у практичну діяльність результати наукових досліджень, спрямованих на виконання прикладних завдань у сфері фізичної культури та спорту.

СК9. Усвідомлювати принципи професійної та академічної етики й необхідність їхнього дотримання.

1.2. Тематика кваліфікаційних робіт рівня «магістр»

Кваліфікаційна робота здобувача другого (магістерського) рівня вищої освіти має свою специфіку, тому залежно від напряду наукової роботи деталі завжди потрібно узгоджувати з науковим керівником.

Рекомендований перелік тем кваліфікаційних робіт визначає кафедра фізичного виховання і спорту, переглядає кожного навчального року й розміщує на сайті кафедри фізичного виховання і спорту (<https://sport.med.sumdu.edu.ua/attestation-of-students/>).

В обов'язковому порядку запропонований кафедрою перелік тем переглядають на засіданнях робочих проєктних груп та експертних рад роботодавців.

Основними критеріями для формування рекомендованого переліку тем кваліфікаційних робіт є такі: їхня актуальність; відповідність програмним результатам навчання за освітньою програмою; тематика науково-дослідницької роботи кафедри; наявність доступної для здобувача вищої освіти інформаційної й матеріально-технічної бази, необхідної для виконання роботи.

Тему кваліфікаційної роботи здобувач вищої освіти обирає самостійно, зокрема орієнтуючись на рекомендований випусковою кафедрою перелік тем. Здобувач вищої освіти може запропонувати самостійно сформульовану тему дослідження за умови обґрунтування свого вибору.

Теми кваліфікаційних робіт ухвалюють на засіданні кафедри фізичного виховання і спорту на підставі усного узгодження теми здобувачем із керівником кваліфікаційної роботи чи особистої письмової заяви здобувача вищої освіти.

1.3. Керівництво кваліфікаційною роботою

Керівник кваліфікаційної роботи – це науково-педагогічний працівник, який має науковий ступінь та/або вчене звання і проводить наукові дослідження за відповідним напрямом.

Призначення керівника здійснюється з урахуванням наукових і професійних інтересів здобувача вищої освіти, виявлених під час виконання курсових і науково-дослідних робіт та/або проєктів, участі в олімпіадах, конкурсах наукових робіт з обраної тематики тощо.

Здобувач може висловити свої побажання завідувачу кафедри щодо майбутнього керівника, і його пропозицію після згоди потенційного наукового керівника розглядає завідувач кафедри.

Керівник роботи зобов'язаний:

- надавати консультаційну допомогу у визначенні остаточної теми, підборі літератури й фактичного матеріалу, написанні окремих розділів і висновків кваліфікаційної роботи;

- підготувати й надати здобувачеві вищої освіти індивідуальне завдання на кваліфікаційну роботу;

- здійснювати систематичний контроль ходу та якості підготовки кваліфікаційної роботи відповідно до індивідуального завдання, плану роботи й календарного графіка її виконання;

- інформувати завідувача випускової кафедри в разі недотримання календарного графіка виконання кваліфікаційної роботи;

- здійснювати аналіз результатів перевірки кваліфікаційної роботи на наявність ознак академічного плагіату. Факт перевірки на наявність ознак академічного плагіату та аналізу результатів такої перевірки засвідчує підписом на титульному аркуші роботи;

- надавати консультаційну допомогу здобувачам вищої освіти в підготовці до захисту кваліфікаційної роботи;

- підготувати відгук на кваліфікаційну роботу, у якому оцінити якість її виконання й відповідність вимогам, що ставляться до неї.

Керівник роботи має право:

- обирати зручну для нього і здобувача вищої освіти форму організації комунікацій, зокрема встановити періодичність особистих зустрічей чи інших комунікацій;

- вимагати, щоб здобувач вищої освіти дотримувався календарного графіка виконання кваліфікаційної роботи, уважно ставився до отриманих рекомендацій у частині виправлення системних помилок, усунення порушень академічної доброчесності тощо;

- інформувати завідувача випускової кафедри про необхідність вжиття відповідних заходів у разі суттєвих порушень, що можуть призвести до невиконання календарного графіка виконання кваліфікаційної роботи, порушень принципів академічної доброчесності тощо;

- під час оцінювання кваліфікаційної роботи у відгуку зазначати про невиконання здобувачем вищої освіти рекомендацій щодо виправлення системних помилок, дотримання календарного графіка виконання кваліфікаційної роботи тощо;

- брати участь у засіданні екзаменаційної комісії під час захисту кваліфікаційної роботи.

2. ОРГАНІЗАЦІЯ ВИКОНАННЯ Й ВИМОГИ ДО СТРУКТУРИ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ

2.1. Організація виконання здобувачем кваліфікаційної роботи

За освітньою програмою передбачено виконання і прилюдний захист кваліфікаційної роботи магістра, який складається з таких етапів:

1. Вибір теми кваліфікаційної роботи, формулювання мети, завдань і методів дослідження.

2. Аналіз предметної діяльності – проводиться огляд літературних джерел за темою кваліфікаційної роботи, визначаються наявні проблеми та обґрунтовується актуальність роботи.

3. Написання кваліфікаційної роботи за такою структурою: титульний аркуш; анотація; зміст; перелік умовних позначень, скорочень, термінів (за потреби); вступ; розділи основної частини; висновки; список використаної літератури; додатки (за потреби).

4. Обсяг і оформлення кваліфікаційної роботи.

5. Відгук наукового керівника й рецензія на кваліфікаційну роботу.

6. Процедура захисту кваліфікаційної роботи.

На вебсайті кафедри фізичного виховання і спорту Сумського державного університету оприлюднена така інформація, що допомагає здобувачеві в підготовці й написанні кваліфікаційної роботи (<https://sport.med.sumdu.edu.ua/attestation-of-students/>):

- рекомендований перелік тем кваліфікаційних робіт;
- календарний графік виконання кваліфікаційних робіт з обов'язковим визначенням дат певних етапів;

- методичні рекомендації щодо виконання й захисту кваліфікаційної роботи;

- посилання на робочу програму кваліфікаційної роботи в Каталозі курсів на вебсайті університету.

Кваліфікаційну роботу виконують на основі отриманих статистичних даних у межах експериментального дослідження. Для виконання цього виду робіт передбачено опрацювання до-

статньої кількості наукової і спеціальної літератури з обраної теми, вивчення і проведення аналізу обраного процесу чи явища підготовки спортсменів, оцінювання отриманих результатів, формулювання висновків та обґрунтованих пропозицій щодо подальших наукових досліджень.

Під час написання магістерської роботи і підготовки її до публічного захисту здобувач має дотримуватися календарного графіка виконання кваліфікаційної роботи і вчасно надавати науковому керівникові відповідно до етапу її виконання.

На початку виконання кваліфікаційної роботи здобувач також одержує завдання на її виконання, у якому зазначають:

- тему кваліфікаційної роботи;
- термін здачі здобувачем закінченої роботи;
- вхідні дані до роботи;
- зміст розділів кваліфікаційної роботи;
- календарний план виконання роботи із зазначенням термінів виконання окремих етапів.

Завдання для виконання кваліфікаційної роботи магістра формулює керівник його роботи, а здобувач заповнює відповідний бланк, після цього надсилає керівнику на погодження. Бланк індивідуального завдання подано в додатку А.

2.2. Структура і зміст кваліфікаційної роботи

Оформлення й захист кваліфікаційних робіт здійснюється державною мовою. Виконання й захист кваліфікаційної роботи англійською мовою здійснюється відповідно до вимог Положення про організацію викладання навчальних дисциплін і захистів кваліфікаційних робіт англійською мовою в Сумському державному університеті.

Магістерську роботу виконують в електронному вигляді.

Кваліфікаційна робота магістра повинна мати такі основні структурні елементи:

- титульний аркуш;
- анотацію;
- зміст;

- перелік скорочень, умовних позначень, термінів (за необхідності);
- вступ;
- основна частина (не менше ніж чотири розділи, кожен із яких може містити 2–3 підрозділи);
- висновки;
- практичні рекомендації (за необхідності);
- список використаної літери;
- додатки (за необхідності).

Кожен зазначений структурний елемент, а також кожний новий розділ починаються з нової сторінки. Загальний обсяг магістерської роботи – не менше ніж 60 сторінок без додатків.

Оформлення текстової частини кваліфікаційної роботи повинно відповідати вимогам актуальної версії Національного стандарту України «Інформація та документація. Звіти в сфері науки і техніки. Структура та правила оформлювання».

Титульний аркуш

Титульний аркуш є першою сторінкою будь-якої наукової роботи і становить основне джерело бібліографічної інформації, необхідної для оброблення й пошуку документа.

Титульний аркуш обов'язково повинен мати такі відомості щодо виконаної роботи:

- найменування міністерства, вищого навчального закладу й кафедри, де вона виконана;
- вид роботи;
- повна назва роботи;
- найменування спеціальності;
- відомості про виконавця (прізвище, ім'я та по батькові, група);
- відомості про наукового керівника (прізвище, ім'я та по батькові, науковий ступінь, учене звання);
- місто й рік.

Титульний аркуш ураховують до загальної нумерації сторінок магістерської роботи, але номер сторінки не ставлять.

Оскільки готову кваліфікаційну роботу здають на перевірку в електронному вигляді, то її підписують за допомогою КЕП (кваліфікований електронний підпис). Підписуючи роботу, здобувач засвідчує, що кваліфікаційна робота містить результати власних досліджень, а використання ідей, результатів і текстів інших авторів мають посилання на відповідне джерело. Кваліфікаційну роботу також підписує за допомогою КЕП науковий керівник і завідувач кафедри.

Приклад оформлення титульного аркуша наведено в додатку Б.

Анотація

Анотація обсягом 1,0–2,0 тис. друкованих знаків, що подають державною мовою, має містити:

- дані про обсяг кваліфікаційної роботи, кількість рисунків, таблиць і використаних джерел тощо;
- обґрунтування актуальності теми роботи;
- визначену мету, використані методи та отримані результати;
- рекомендації (за наявності) щодо використання та/або результати впровадження розробок або досліджень (публікації в наукових виданнях, акти про впровадження тощо);
- ключові слова. Сукупність ключових слів повинна відповідати основному змісту роботи, відображати тематику дослідження й забезпечувати тематичний пошук роботи. Кількість ключових слів становить від п'яти до десяти.

Приклади оформлення анотації наведено в додатку В.

Зміст

Зміст містить найменування й номери початкових сторінок усіх розділів, підрозділів, зокрема вступу, висновків до розділів, загальних висновків, додатків, списку використаної літератури та ін.

Структурні частини кваліфікаційної роботи, крім розділів, не мають порядкового номера і друкуються великими літерами. Наприклад: ЗМІСТ, ВСТУП, РОЗДІЛ 1...

Заголовки підрозділів друкують маленькими літерами (крім першої великої) з абзацного відступу із зазначенням нумерації, що складається з номера розділу й порядкового номера підрозділу, відокремлених крапкою. *Наприклад:*

2.1. Методи дослідження

Приклад оформлення змісту магістерської роботи наведено в додатку Г.

Перелік умовних скорочень

До переліку умовних скорочень (за потреби) вносять умовні позначення, нові символи, терміни скорочень, специфічну термінологію тощо. Перелік необхідно друкувати двома колонками, у яких зліва за абеткою наводять, наприклад, скорочення, справа – їхню детальну розшифровку. Скорочення, символи, позначення, що повторюються не більше ніж двічі, до переліку не вносять.

Приклад оформлення переліку умовних скорочень наведено в додатку Д.

Вступ

У вступі подають загальну характеристику роботи, а саме:

- актуальність теми дослідження та обґрунтованість її вибору;
- мета дослідження;
- завдання дослідження;
- об’єкт дослідження;
- предмет дослідження;
- методи дослідження;
- наукова новизна;
- практичне значення одержаних результатів (надають відомості про використання результатів досліджень або рекомендації щодо їхнього практичного використання тощо);
- апробація результатів (за наявності зазначають опубліковані тези, статті здобувача);
- структура й обсяг роботи.

Обсяг вступу, зазвичай, не повинен перевищувати 3–4 сторінки.

Актуальність теми. За допомогою критичного аналізу й порівняння з відомими способами розв’язання проблеми обґрунтовують актуальність і доцільність роботи для розвитку сфери фізичної культури і спорту. Необхідно окреслити підходи науковців до розв’язання проблеми (наукового завдання) і визначити аспекти, що не були досліджені.

Мета наукового дослідження – визначається кінцевий результат, на досягнення якого спрямоване дослідження.

Для формування мети роботи необхідно використовувати такі слова:

- *розробити...*;
- *виявити, обґрунтувати та експериментально перевірити...*;
- *обґрунтувати зміст, форми, методи, засоби...*;
- *визначити...*;
- *визначити й розробити педагогічні засоби...*

Завдання – це конкретні етапи досягнення мети наукового дослідження. Послідовно викладені завдання визначають структуру розділів і підрозділів.

Наприклад:

- *проаналізувати та узагальнити...*;
- *вивчити особливості...*;
- *окреслити шляхи...*;
- *розробити методику...*;
- *перевірити ефективність...*;
- *дослідити...*;
- *визначити ефективність...*

Об’єкт наукового дослідження – це процес або явище, яке породжує проблемну ситуацію і яке обране для вивчення.

Предмет наукового дослідження – міститься в межах об’єкта і становить частину від цілого (тобто об’єкта). Об’єкт і предмет співвідносяться як загальне й часткове.

Наприклад:

1) якщо *об'єкт* – тренувальний процес з обраного виду спорту, то *предмет* – сторони підготовки (фізична, технічна, тактична...);

2) *об'єкт* – сторона підготовки (фізична, технічна, тактична...), то *предмет* – засоби (загальні або спеціальні вправи), методи, методики, комплекси вправ тощо.

Методи дослідження. Подають перелік використаних методів дослідження для досягнення поставленої мети роботи. Основними методами дослідження, що використовуються у кваліфікаційних роботах, є теоретичний аналіз літературних джерел, анкетування, педагогічне спостереження, педагогічне тестування, методи функціональної діагностики, педагогічний експеримент, методи математичної статистики тощо.

Наукова новизна. Подається вагомість наукового дослідження в теоретичному аспекті. Розкривається відмінність одержаних результатів від відомих раніше, описується ступінь новизни (*уперше обґрунтовано..., удосконалено відомості..., набули подальшого розвитку наукові положення...*).

Практичне значення одержаних результатів. Містять відомості про використання результатів досліджень або рекомендації щодо їхнього практичного застосування. За наявності впровадження результатів наукових досліджень у практику треба зазначити, де відбулося впровадження і який ефект отримано. Таку інформацію потрібно підтверджувати актами впровадження, що подають у додатках до магістерської роботи.

Апробація результатів. Указують за наявності назви конференцій, семінарів, на яких були обговорені результати дослідження (указують назву, місце й рік проведення) і публікації в наукових виданнях.

Загальні відомості про структуру й обсяг роботи. Подають інформацію, що робота складається зі вступу, указують кількість розділів, загальних висновків, додатків (за наявності), списку використаної літератури (кількість найменувань), кількість рисунків і таблиць.

Приклад оформлення вступу до магістерської роботи наведено в додатку Е.

Основна частина наукової роботи

Основна частина роботи складається з розділів, підрозділів, пунктів. У розділах роботи має бути вичерпно й повно викладено зміст власних досліджень здобувача. Кожний розділ починають із нової сторінки.

У розділах основної частини подають:

РОЗДІЛ 1. Присвячений теоретичному аналізу літературних джерел із теми дослідження. Можуть розкриватися теоретичні засади, висвітлюватися підходи до розв’язання обраної проблеми, проводитися критичний аналіз літератури, подаватися позиція здобувача.

У цьому розділі використовують цитування авторів, що повинні бути оформлені згідно з вимогами. Застосування так званих розлапкованих цитат, коли думки іншого автора видають за особисті, розглядають як грубе порушення академічної доброчесності і кваліфікують як плагіат. За кожного звернення до думки якогось автора здобувач повинен указати прізвище автора й рік публікації чи у квадратних дужках поставити номер відповідного посилання зі списку літератури.

Наприклад:

В. М. Платонов психологічну підготовку спортсмена розглядає як...[42].

В. М. Костюкевич (2021) указує на необхідність... [48].

Такі автори, як М. М. Булатова, В. Н. Платонов надають класифікацію.....[17; 38].

На думку низки авторів, рухливі ігри є основним засобом фізичної культури дітей молодшого шкільного віку... [2; 15; 40].

Наприкінці першого розділу надають короткі висновки, узагальнення (Висновок до розділу 1). Загальний обсяг цього розділу має становити не більше ніж 20 % від загального обсягу роботи.

РОЗДІЛ 2. МЕТОДИ Й ОРГАНІЗАЦІЯ ДОСЛІДЖЕННЯ

Стандартизований розділ, який містить 2 підрозділи:

1.1. Методи дослідження

Зазначають методи дослідження, а також подають їхню коротку характеристику.

Наприклад:

1.1.1. Теоретичний аналіз наукової і спеціальної літератури.

1.1.2. Методи функціональної діагностики.

1.1.3. Педагогічне тестування.

1.1.4. Педагогічний експеримент.

1.1.5. Методи математичної статистики.

1.2. Організація дослідження

Розкривається, як і де відбувалося дослідження, його етапи, короткий зміст і терміни кожного з них, указується контингент осіб, які брали участь у дослідженні.

РОЗДІЛ 3. У розділі подають дані експерименту. Це можуть бути результати педагогічного спостереження, анкетування, констатувального експерименту, опис розробленої методики тощо. Для наочності й підтвердження отриманих результатів використовують таблиці й рисунки.

Наприкінці третього розділу надаються короткі висновки із стислим викладанням наведених у розділі наукових і практичних результатів (Висновок до розділу 3).

РОЗДІЛ 4. АНАЛІЗ І УЗАГАЛЬНЕННЯ ОТРИМАНИХ РЕЗУЛЬТАТІВ ДОСЛІДЖЕННЯ

Викладають результати власних досліджень здобувача з висвітленням того нового, що він вносить у розроблення проблеми, порівнюють показники експериментальної й контрольної груп чи показники однієї й тієї ж самої групи до початку й після експерименту (залежно від виду експерименту). Визначають соціальну, оздоровчу, економічну значущість (цінність, ефективність) проведеного дослідження.

Виконавець повинен оцінити повноту розв'язання поставлених завдань, достовірність одержаних результатів (характеристик, параметрів), їхнє порівняння з аналогічними результата-

ми вітчизняних і зарубіжних праць, обґрунтувати потреби додаткових досліджень.

Висновки

Висновки мають відображати викладені основні наукові і практичні результати, одержані в процесі дослідження. Висновки повинні відповідати поставленим завданням, бути стислими, конкретними, підтвердженими цифровими даними.

У висновках також подають пропозиції й рекомендації з їхнім стислим обґрунтуванням, визначають можливості практичного використання результатів дослідження у сфері фізичної культури і спорту, а також зазначають проблеми, що залишилися нерозв'язаними й потребують подальшого дослідження.

Практичні рекомендації

Практичні рекомендації подають за потреби, вони повинні ґрунтуватися на основі результатів і висновків проведеного дослідження. Загалом практичні рекомендації являють собою формулювання сукупності, послідовності і змісту конкретних дій і заходів, що спрямований на певний контингент осіб у сфері фізичної культури і спорту щодо оптимізації досліджуваних показників чи процесів.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

Обсяг літературних джерел для написання магістерської роботи – не менше ніж 50, зокрема англomовні джерела – не менше ніж 10 % від загальної кількості використаних джерел.

Список використаної літератури формується в алфавітному порядку авторів і назв праць, спочатку видання українською мовою, потім – іноземними.

Оформлюють літературні джерела за ДСТУ 8302:2015 «Інформація та документація. Бібліографічне посилання. Загальні положення та правила складання» або більш нової версії стандарту, чинної на час підготовки кваліфікаційної роботи.

Зразок оформлення списку використаної літератури подано в додатку Ж.

Додатки

Для повноти сприйняття матеріалу кваліфікаційної роботи за потреби включають до додатків допоміжний матеріал:

- проміжні математичні доведення, формули й розрахунки;
- таблиці допоміжних цифрових даних;
- анкети;
- ілюстрації допоміжного характеру (наприклад, комплекси фізичних вправ);
- протоколи й акти випробувань;
- акти впровадження.

Додатки необхідно позначати послідовно великими літерами української абетки, наприклад ДОДАТОК А, ДОДАТОК Б за винятком літер Г, Є, З, І, Ї, Й, О, Ч, Ї.

Ілюстрації, таблиці й формули, розміщені в додатках, нумерують у межах кожного додатка.

Наприклад: Рисунок Д.1.2.– другий рисунок першого розділу додатка Д.

2.3. Вимоги до оформлення кваліфікаційної роботи

Кваліфікаційну роботу другого (магістерського) рівня виконують в електронному вигляді з використанням текстового редактора Word і зберігають у файлі формату .docx на аркушах А4 (210 мм х 297 мм) у книжній орієнтації, шрифт Times New Roman, розмір 14 із міжрядковим інтервалом 1,5. Поля повинні залишатися з чотирьох боків друкарського аркуша: ліворуч – 3 см; зверху і знизу – 2 см; праворуч – 1,5 см. Нумерація сторінок – праворуч зверху. Кожен новий розділ починається з нової сторінки; це правило стосується й інших основних структурних частин роботи (переліку умовних скорочень, вступу, висновків, практичних рекомендації, списку використаної літератури, додатків). Сторінки магістерських робіт із рисунками, таблицями повинні бути пронумеровані наскрізною нумерацією.

Текст основної частини роботи поділяють на розділи, підрозділи, пункти й підпункти. По тексту використовують однакові лапки, а саме: «» та апостроф: '.

Заголовки й нумерація структурних частин роботи

Заголовки структурних частин магістерської роботи: «ЗМІСТ», «ПЕРЕЛІК УМОВНИХ СКОРОЧЕНЬ», «ВСТУП», «РОЗДІЛ», «ВИСНОВКИ», «СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ», «ДОДАТКИ» друкують великими літерами по центру симетрично до тексту. Заголовки підрозділів друкують маленькими літерами (крім першої великої) з абзацного відступу. Підрозділи нумерують у межах кожного розділу. Номер підрозділу складається з номера розділу й порядкового номера підрозділу, між якими ставлять крапку. Крапку в кінці заголовка не ставлять. Якщо заголовок складається із двох або більше речень, їх розділяють крапкою.

Заголовки пунктів друкують маленькими літерами (крім першої великої) з абзацного відступу з розрядкою впідбір до тексту. У кінці заголовка, надрукованого впідбір до тексту, ставлять крапку.

Наприклад:

РОЗДІЛ 1

ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ПІДГОТОВКИ ВИСОКОКВАЛІФІКОВАНИХ ЛИЖНИКІВ ДО СПРИНТЕРСЬКИХ ГОНОК

1.1. Особливості спринтерської підготовки лижників

Текст підрозділу.....

1.1.1. Загальна підготовка лижників. Текст пункту.....

Відстань між заголовками (за винятком заголовка пункту) і текстом повинні дорівнювати 1–2 інтервалам. Нумерацію сторінок, розділів, підрозділів, пунктів, підпунктів, рисунків, таблиць, формул подають арабськими цифрами.

До формулювань заголовків розділів і підрозділів магістерської роботи висувають такі основні вимоги: стислість, чіткість і синтаксична різноманітність у побудові речень, переважно прості, поширені, що послідовно й точно відображають внутрішню логіку змісту роботи.

У кваліфікаційній роботі другого (магістерського) рівня необхідно прагнути дотримуватися загальноприйнятої термінології, позначень, умовних скорочень і символів, викладення інформації подавати від третьої особи. Не рекомендовано вживати часті повторення слів чи словосполучень.

Таблиці

Таблиці нумерують послідовно (за винятком таблиць, поданих у додатках) у межах розділу. У правому верхньому куті над відповідним заголовком таблиці розміщують напис «Таблиця» із зазначенням її номера. Номер таблиці повинен складатися з номера розділу й порядкового номера таблиці, між якими ставлять крапку.

Кожна таблиця повинна мати назву, яку розміщують над таблицею і друкують симетрично до тексту. Заголовки граф повинні починатися з великих літер, підзаголовки – з маленьких,

якщо вони становлять одне речення із заголовком, і з великих – якщо вони є самостійними.

Приклад оформлення таблиці

Таблиця 3.2 – Зміна показників функціонального стану центральної нервової системи експериментальної й контрольної груп за час експерименту

Показник	Група	До експерименту	Після експерименту	Достовірність змін	
		$\bar{x}_1 \pm m_1$	$\bar{x}_2 \pm m_2$	t	p
Час простої сенсомоторної реакції на світловий подразник, мс	КГ _ю , $n = 27$	314,78 ± 11,28	311,67 ± 9,46	0,21	> 0,05
	ЕГ _ю , $n = 25$	325,64 ± 9,94	289,56 ± 7,42	2,91	< 0,01
	КГ _д , $n = 26$	336,65 ± 10,92	334,77 ± 8,86	0,13	> 0,05
	ЕГ _д , $n = 24$	341,21 ± 11,71	306,38 ± 9,73	2,29	< 0,05
Час простої сенсомоторної реакції на звуковий подразник, мс	КГ _ю , $n = 27$	449,63 ± 12,50	451,48 ± 12,33	0,11	> 0,05
	ЕГ _ю , $n = 25$	450,08 ± 12,24	412,28 ± 10,75	2,32	< 0,05
	КГ _д , $n = 26$	482,12 ± 14,02	483,08 ± 13,31	0,05	> 0,05
	ЕГ _д , $n = 24$	483,29 ± 15,16	440,42 ± 13,91	2,08	< 0,05

Примітка: t критичне – 2,01 за умови $p < 0,05$; t критичне – 2,68 за умови $p < 0,01$; t критичне – 3,50 за умови $p < 0,001$.

У разі перенесення частини таблиці на інший аркуш (сторінку) слово «Таблиця» і її номер указують один раз справа над першою частиною таблиці, над іншими частинами пишуть слова «Продовження таблиці» і вказують номер таблиці.

Примітки до таблиць, у яких указують довідкові й пояснювальні дані, зазначають одразу під таблицею.

Ілюстрації

Ілюстрації (фотографії, креслення, схеми, графіки, карти тощо) і таблиці необхідно подавати безпосередньо після тексту, де їх згадують уперше, або на наступній сторінці. Номер ілюстрації, її назву й пояснювальні підписи розміщують послідовно під ілюстрацією.

Приклад оформлення

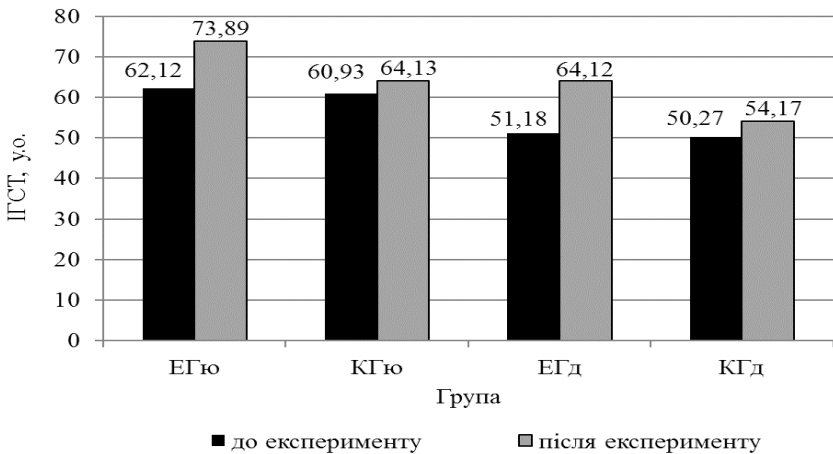

Рисунок 3.3 – Динаміка ІГСТ контрольних та експериментальних груп за час проведення експерименту

Формули

Формули у кваліфікаційній роботі (якщо їх більше ніж одна) нумерують у межах розділу. Номер формули складається з номера розділу й порядкового номера формули в розділі, між якими ставлять крапку. Нумери формул пишуть біля правого поля аркуша на рівні відповідної формули у круглих дужках.

Пояснення значень символів і числових коефіцієнтів треба подавати безпосередньо під формулою в тій самій послідовності, у якій вони подані у формулі. Перший рядок пояснення починають зі слова «де» без двокрапки.

Наприклад:

$$IMT = m / L^2, \quad (2.1)$$

де IMT – індекс маси тіла; m – маса тіла, кг; L – довжина тіла, м.

Рівняння й формули треба відділяти з тексту вільними рядками. Вище й нижче кожної формули потрібно залишати не менше ніж один вільний рядок. Якщо рівняння не вміщується в один рядок, його потрібно перенести після знака рівності (=) або після знаків плюс (+), мінус (–), множення (x) і ділення (:).

Посилання

Під час написання магістерської роботи виконавець повинен давати посилання на джерела, матеріали або результати, з яких подається інформація або на ідеях і висновках котрих розроблюють проблеми, завдання, питання, вивченню яких присвячене дослідження. Такі посилання дають змогу відшукати документи й перевірити достовірність відомостей щодо цитування документа, дають необхідну інформацію щодо нього, допомагають з'ясувати його зміст, мову тексту, обсяг. Посилатися потрібно на останні видання публікацій. На більш ранні видання можна посилатися лише в тому разі, коли в них наявний матеріал, який не входить до останнього видання.

Посилання в тексті роботи на джерела потрібно зазначати порядковим номером за переліком посилань, виділених двома квадратними дужками.

Наприклад: «... у працях [1–7]».

Джерела розміщують в алфавітному порядку прізвища першого автора або заголовків.

Посилання на ілюстрації магістерської роботи вказують порядковим номером ілюстрації, *наприклад*, «... на рис. 1.2».

Посилання на формули роботи вказують порядковим номером формули в дужках, *наприклад*, «... у формулі (2.1)».

На всі таблиці роботи повинні бути посилання в тексті, водночас слово «таблиця» у тексті пишуть скорочено, *наприклад:* «... в табл. 1.2».

3. ПІДГОТОВКА ДО ЗАХИСТУ І ПРОЦЕДУРА ЗАХИСТУ МАГІСТЕРСЬКОЇ РОБОТИ

Загальні заходи, пов'язані з підготовкою до захисту кваліфікаційних робіт за спеціальністю А7 Фізична культура і спорт і роботи екзаменаційної комісії, здійснює кафедра фізичного виховання і спорту. Відповідальним за організацію цієї роботи є завідувач кафедри фізичного виховання і спорту, який забезпечує:

- контроль виконання кваліфікаційних робіт згідно з календарним графіком;
- перевірку кваліфікаційних робіт на ознаки академічного плагіату (за потреби – із призначенням осіб, відповідальних за перевірку) та інших можливих порушень академічної доброчесності;
- нормоконтроль і рецензування кваліфікаційних робіт;
- передання кваліфікаційних робіт до екзаменаційної комісії для захисту;
- формування пропозицій до складу екзаменаційної комісії з атестації здобувачів вищої освіти та її поточної роботи;
- передання в установленому порядку електронних версій кваліфікаційних робіт та інших документів до архіву університету;
- розміщення повнотекстових електронних версій кваліфікаційних робіт у репозитарії університету.

Термін проведення захисту кваліфікаційних робіт другого (магістерського) рівня доводять до відома здобувачів не пізніше ніж за один місяць до початку захисту.

3.1. Нормоконтроль, апробація, перевірка на плагіат та оцінювання кваліфікаційної роботи керівником

Здобувачу другого (магістерського) рівня необхідно в терміни відповідно до календарного плану виконання кваліфікаційної роботи подати її в повному обсязі для перевірки як змістової частини, так і дотримання вимог щодо оформлення й відповідності стандартам. Здобувач зобов'язаний упродовж 3 днів

усунути виявлені керівником зауваження щодо оформлення кваліфікаційної роботи.

Крім основних етапів, наведених у графіку, здобувачу рекомендовано брати участь у наукових заходах, оприлюднювати результати дослідження на наукових конференціях різного рівня, готувати наукові публікації.

Також рекомендованим є впровадження результатів дослідження у практичну діяльність організацій, установ сфери фізичної культури і спорту, що документально підтверджується актом упровадження.

Усі види робіт із підготовки й написання кваліфікаційної роботи магістра повинні бути виконані здобувачем самостійно. Кваліфікаційна робота проходить перевірку на унікальність і коректність оформлення текстових запозичень лише після дозволу наукового керівника. Перевірка кваліфікаційної роботи на наявність ознак академічного плагіату здійснюється відповідно до вимог Положення про академічну доброчесність та етику академічних відносин у Сумському державному університеті й Порядку перевірки навчальних, кваліфікаційних, науково-методичних та наукових робіт на наявність ознак академічного плагіату.

Відповідальна особа ознайомлює здобувача й керівника кваліфікаційної роботи зі звітом подібності. У разі, якщо відповідальною за перевірку на унікальність звіту особою виявлено порушення академічної доброчесності з боку здобувача вищої освіти під час написання кваліфікаційної роботи, відповідальна особа інформує здобувача й наукового керівника про необхідність доопрацювання роботи.

Несанкціоноване використання інструментів генеративного штучного інтелекту (ChatGPT, Tome тощо) є порушенням академічної доброчесності.

Рішення про відповідність усім вимогам і готовність кваліфікаційної роботи до захисту ухвалює науковий керівник.

Керівник надає відгук про кваліфікаційну роботу, у якому зазначає рекомендовану оцінку з урахуванням таких критеріїв:

- актуальність теми та її обґрунтованість;

- чіткість сформульованої мети, завдань, об'єкта і предмета дослідження;
- логічність і послідовність викладення матеріалу;
- вірогідність і надійність статистичних результатів дослідження та їхня обґрунтованість;
- новизна рішень, можливість подальшого продовження роботи;
- практична значущість роботи;
- використання наукової літератури та інших джерел інформації;
- аргументованість зроблених висновків і обґрунтованість перспективності подальших досліджень.

Максимальна оцінка керівника – 25 балів.

Зразок відгука керівника на кваліфікаційну роботу подано в додатку И.

3.2. Рецензування кваліфікаційної роботи

Для оцінювання якості кваліфікаційні роботи здобувачів вищої освіти підлягають обов'язковому рецензуванню. Рецензентами можуть призначатись фахівці (за їхньою згодою) зовнішніх організацій, установ сфери фізичної культури і спорту, фахова кваліфікація або сфера діяльності яких відповідає спеціальності здобувача вищої освіти.

Склад рецензентів затверджується розпорядженням директора інституту не пізніше ніж за два тижні до захисту кваліфікаційних робіт.

Рецензуванню підлягає завершена кваліфікаційна робота магістра, яка пройшла перевірку на унікальність та одержала позитивний відгук керівника.

Обов'язковою вимогою допуску до рецензування є проходження попереднього захисту кваліфікаційної роботи на кафедрі.

Рецензент готує рецензію, у якій на підставі проведеного аналізу основних положень кваліфікаційної роботи, оцінює ступінь компетентностей її автора, зазначає оцінку за національною шка-

лою оцінювання й надає рекомендацію щодо присвоєння (неприсвоєння) здобувачу вищої освіти відповідної кваліфікації.

Шаблон рецензії наведено в додатку К.

Максимальна оцінка рецензента – 15 балів.

3.3. Процедура захисту кваліфікаційної роботи здобувачем

Порядок проведення і процедуру захисту визначено вимогами Положення про порядок створення та організацію роботи екзаменаційних комісій СумДУ з атестації здобувачів вищої освіти.

Для допуску до захисту кваліфікаційної роботи магістра здобувач повинен надати секретарю екзаменаційної комісії за два робочі дні до дати захисту такі матеріали:

- кваліфікаційну роботу магістра, підписану за допомогою КЕП здобувачем і керівником, у форматі .docx.p7s.p7s;
- відгук керівника кваліфікаційної роботи;
- рецензію на кваліфікаційну роботу;
- протокол перевірки роботи на плагіат;
- презентацію на захист кваліфікаційної роботи у форматі .pptx або .pdf;
- акти впровадження, .pdf файли публікацій здобувача (за наявності).

Несвоєчасне надання роботи до захисту без поважних причин є підставою для недопуску до захисту.

Захист кваліфікаційної роботи магістра відбувається за присутності здобувача вищої освіти, голови і членів екзаменаційної комісії, а також усіх охочих. Публічний захист кваліфікаційної роботи магістра є обов'язковим.

На початку захисту секретар екзаменаційної комісії інформує присутніх про особу магістранта, який буде захищатися, тему кваліфікаційної роботи, наукового керівника, наявність усіх матеріалів до захисту з урахуванням відгуку керівника й рецензії.

Під час захисту здобувач викладає основні положення кваліфікаційної роботи, супроводжуючи доповідь слайдами мульти-

медійної презентації. На слайдах повинні відображатися результати, одержані на усіх етапах виконання кваліфікаційної роботи.

Презентацію магістерської роботи рекомендовано виконувати за допомогою програмного забезпечення Microsoft Powerpoint.

Рекомендована структура презентації:

- 1-й слайд – тема кваліфікаційної роботи магістра, прізвище, ім'я здобувача й керівника, рік захисту;
- 2-й слайд – актуальність теми кваліфікаційної роботи;
- 3-й слайд – мета дослідження;
- 4-й слайд – об'єкт і предмет дослідження;
- 5-й слайд – завдання дослідження;
- 6-й слайд – методи дослідження;
- 7-й слайд – організація дослідження (короткий опис етапів дослідження);
- наступні слайди – виклад основних положень, які відповідають поставленим завданням дослідження;
- прикінцеві слайди – висновки, наукова новизна і практичне значення результатів дослідження, апробація (наводять дані щодо публікацій, акти впровадження за наявності).

Кількість слайдів презентації й наповнення основної частини слайдів залежить від теми кваліфікаційної роботи магістра. На слайдах текстовий матеріал повинен поєднуватися із графічним, а також дотримана логіка викладення і грамотність; текст презентації повинен бути розбірливим; шаблон оформлення повинен бути однаковим для всіх слайдів презентації; слайди презентації повинні бути пронумеровані. Максимальна кількість слайдів не повинна перевищувати 20 шт. Час на виступ – до 10 хвилин.

Після закінчення доповіді здобувач відповідає на запитання членів екзаменаційної комісії та всіх присутніх. Здобувач має дотримуватися етики наукового спілкування.

Після відповідей на запитання секретар екзаменаційної комісії оголошує оцінки керівника й рецензента, а також зачитує їхні зауваження, потім магістрант надає коментарі на зауваження керівника й рецензента.

3.4. Критерії оцінювання кваліфікаційної роботи

Підсумкове оцінювання кваліфікаційної роботи магістра здійснюється за шкалою ECTS (табл. 1). Максимальна кількість балів, яку може одержати здобувач за кваліфікаційну роботу магістра, дорівнює 100.

Таблиця 1 – Шкала оцінювання кваліфікаційної роботи магістра

Чотирибальна національна шкала оцінювання	Рейтингова бальна шкала оцінювання
5 (відмінно)	$90 \leq RD \leq 100$
4 (добре)	$82 \leq RD < 89$
4 (добре)	$74 \leq RD < 81$
3 (задовільно)	$64 \leq RD < 73$
3 (задовільно)	$60 \leq RD < 63$
2 (незадовільно)	$35 \leq RD < 59$
2 (незадовільно)	$0 \leq RD < 34$

Оцінювання кваліфікаційної роботи магістра проводять за кредитно-модульною системою за результатами прилюдного захисту роботи з урахуванням оцінок керівника й рецензента.

Критерії оцінювання кваліфікаційної роботи магістра наведено в таблиці 2.

Мінімальний пороговий рівень оцінки, за якої можлива загальна позитивна оцінка, – 60 балів за умови, що керівник і рецензент надали позитивну оцінку на кваліфікаційну роботу.

Результати захисту кваліфікаційної роботи оголошуються в цей самий день після оформлення протоколів засідання екзаменаційної комісії.

Таблиця 2 – Критерії оцінювання кваліфікаційної роботи магістра

№ пор.	Критерій	Максимальна кількість балів
1	2	3
1	Виконання кваліфікаційної роботи відповідно до індивідуального завдання за оцінкою керівника (якість, повнота і своєчасність виконання індивідуального завдання, дотримання методичних рекомендацій щодо структури, оформлення й мови викладення)	25
2	Оцінювання кваліфікаційної роботи рецензентом (відповідність змісту темі й меті дослідження; актуальність; наукова новизна; практичне значення; повнота аналізу та обґрунтованість висновків)	15
3	Виступ із презентацією й захист кваліфікаційної роботи	50
	3.1. Актуальність.	5
	3.2. Аналіз предметної області.	5
	3.3. Постановка завдань і методи.	5
	3.4. Повнота розкриття теми дослідження, відповідність висновків до поставлених завдань.	10
	3.5. Інтерпретація і статистична вірогідність, надійність отриманих результатів.	5
	3.6. Висновки й рекомендації.	5
	3.7. Доповідь (структурованість, логіка, науковий стиль).	5
	3.8. Презентація результатів (візуалізація, чіткість).	5
	3.9. Відповіді на запитання членів комісії	5

Продовження таблиці 2

1	2	3
4	Оприлюднення результатів дослідження: публікація статті у фаховому / міжнародному виданні українською чи іноземною мовою або публікація тез і доповідь на всеукраїнській чи міжнародній конференції за темою роботи	7
5	Упровадження результатів кваліфікаційної роботи магістра (акт упровадження)	3

Кваліфікаційні роботи, що пройшли процедуру захисту, оприлюднюються за допомогою розміщення у відкритій колекції «Кваліфікаційні роботи здобувачів вищої освіти» інституційного репозиторію СумДУ (eSSUIR) їхніх метаданих (бібліографічного опису та анотації) і повнотекстових електронних версій. Оприлюднення кваліфікаційних робіт, що містять інформацію з обмеженим доступом, здійснюється відповідно до чинного законодавства.

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Методика і методологія наукових досліджень у фізичному вихованні та спорті : навч. посіб / укладачі: Р. Ф. Ахметов, Т. Б. Кутек. – Житомир : Вид-во ЖДУ імені І. Франка, 2022. – 192 с.
2. Шиян Б. М. Наукові дослідження у фізичному вихованні та спорті : навчальний посібник [для факульт. фіз. вих. і сп. вищих навч. закладів II–IV рівнів акредитації] / Б. М. Шиян, Г. А. Єдинак, Ю. В. Петришин. – 3-тє видан., стереотип. – Кам'янець-Подільський : Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка, 2021. – 280 с.
3. Методологія та організація наукових досліджень : навч. посіб. / уклад.: Н. В. Рашкевич, Ю. А. Отрош. – Харків, 2022. – 291 с.
4. Мітова О. О. Методи наукових досліджень у баскетболі / О. О. Мітова, Р. О. Сушко. – [Друге видання, доповнене та перероблене]. – Дніпро : Дріант, 2021. – 266 с.
5. Положення про кваліфікаційну роботу здобувача вищої освіти Сумського державного університету [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://ekt.elit.sumdu.edu.ua/wp-content/uploads/2023/06/POLOZhENNJa-pro-kvalifikatsijnu-robotu-zdobuvacha-vyshchoi-osvity.pdf>.
6. Наказ Міністерства освіти та науки України № 516 від 11 травня 2021 року щодо затвердження та введенню в дію стандарту вищої освіти за спеціальністю 017 «Фізична культура і спорт» для другого (магістерського) рівня вищої освіти. – Київ, 2020. – 12 с.
7. Сучасна система спортивного тренування : підручник / В. М. Платонов. – Київ : Перша друкарня, 2021. – 672 с.
8. Момот О. Методологія та організація наукових досліджень : навч.-метод. посіб. / О. Момот. – Полтава : ПП Астроя, 2023. – 99 с.
9. Павлюк О. М. Організація науково-дослідної роботи здобувачів другого рівня вищої освіти спеціальності 017 «Фізична культура і спорт» // Вісник Луганського національного уні-

верситету імені Тараса Шевченка. Педагогічні науки. 2021. – № 6 (344). – Ч. 2. – С. 193–201.

10. Про фізичну культуру і спорт [Електронний ресурс] // Верховна Рада України URL : Закон України. – Режим доступу : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3808-12/print>.

11. Стратегія розвитку фізичної культури і спорту до 2028 року [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://mizhiriaosvita.gov.ua/uploads/1-1.pdf>.

12. Лібгайд. Сучасні журнали з фізичної культури та спорту (сайт бібліотеки Сумського державного університету) [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://libguide.sumdu.edu.ua/web/site/category.html?id=31>.

13. Положення про академічну доброчесність та етику академічних взаємовідносин у СумДУ [Електронний ресурс], введено в дію наказом від 17.12.2021 № 1372-I. – Режим доступу : <https://normative.sumdu.edu.ua/?task=getfile&tmpl=component&id=fe3a1f9e-9c36-e911-9278-001a4be6d04a&kind=1&version=1700655710291>.

14. Положення про організацію освітнього процесу в Сумському державному університеті [Електронний ресурс], введено в дію наказом від 15.11.2021 № 1061-I. – Режим доступу : <https://normative.sumdu.edu.ua/?task=getfile&tmpl=component&id=d8ae04b7-0a39-e611-b47a-001a4be6d04a&kind=1&version=1697004434138>.

ДОДАТОК А

Шаблон індивідуального завдання на кваліфікаційну роботу

СУМСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Інститут, факультет: Навчально-науковий медичний інститут

Кафедра: фізичного виховання і спорту

Рівень вищої освіти: магістр

Спеціальність: A7 Фізична культура і спорт

ЗАТВЕРДЖУЮ

Завідувач кафедри

фіз. виховання і спорту

(назва кафедри)

(підпис) (учене звання,
ім'я, прізвище)

« ____ » _____ 202__ р.

ЗАВДАННЯ

НА КВАЛІФІКАЦІЙНУ РОБОТУ МАГІСТРАНТА(КИ)

(прізвище, ім'я, по батькові магістранта(ки))

1. Тема кваліфікаційної роботи: _____

Керівник роботи: _____

(ім'я, прізвище, науковий ступінь, учене звання)

2. Вихідні дані про кваліфікаційну роботу: **Мета:** _____

Об'єкт дослідження – _____

Продовження додатка А

Предмет дослідження – _____

3. Зміст кваліфікаційної роботи:

КАЛЕНДАРНИЙ ПЛАН

№ пор.	Назва етапів кваліфікаційної роботи	Термін виконання етапів роботи	Примітки
1	2	3	4
1	Вибір теми кваліфікаційної роботи		
2	Формування переліку науково-методичної літератури за темою дослідження		
3	Розроблення змісту кваліфікаційної роботи		
4	Написання вступу до кваліфікаційної роботи		
5	Підготовка першого розділу кваліфікаційної роботи		
6	Визначення методологічної бази й розроблення алгоритму педагогічного експерименту		
7	Написання другого розділу кваліфікаційної роботи		
8	Проведення педагогічного експерименту		
9	Оброблення результатів педагогічного експерименту		
10	Написання третього розділу кваліфікаційної роботи		
11	Написання четвертого розділу роботи		

Продовження додатка А

1	2	3	4
12	Написання висновків до кваліфікаційної роботи		
13	Подання попереднього варіанта кваліфікаційної роботи керівнику		
14	Внесення коректив після зауважень наукового керівника		
15	Перевірка роботи на наявність ознак академічного плагіату		
16	Оприлюднення результатів дослідження		
17	Упровадження результатів дослідження		
18	Рецензування кваліфікаційної роботи		
19	Подання готової кваліфікаційної роботи на кафедру		
20	Захист кваліфікаційної роботи на кафедрі ФВіС		

Науковий керівник _____
 (учене звання, ім'я та ПРІЗВИЩЕ) (підпис)

Здобувач(ка) _____
 (ім'я та ПРІЗВИЩЕ) (підпис)

ДОДАТОК Б

Шаблон титульного аркуша кваліфікаційної роботи

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

Сумський державний університет

Навчально-науковий медичний інститут

(повна назва інституту / факультету)

Кафедра фізичного виховання і спорту

(повна назва кафедри)

«До захисту допущено»

Завідувач кафедри

_____ (підпис)

_____ (Ім'я та ПРИЗВИЩЕ)

_____ р.

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА

на здобуття освітнього ступеня _____ магістр _____

(бакалавр / магістр)

за спеціальністю A7 Фізична культура і спорт _____ ,

(код і назва)

освітньо-професійної програми «Фізична культура і спорт» _____

(освітньо-професійної / освітньо-наукової)

(назва програми)

на тему: _____

(великими літерами)

Здобувача/чки групи _____

(шифр групи)

(прізвище, ім'я, по батькові)

Кваліфікаційна робота містить результати власних досліджень. Використання ідей, результатів і текстів інших авторів мають посилання на відповідне джерело.

_____ (підпис)

_____ (Ім'я та ПРИЗВИЩЕ здобувача/чки)

Керівник: _____

(посада, науковий ступінь, учене звання, Ім'я та ПРИЗВИЩЕ)

_____ (підпис)

Суми – 202__

ДОДАТОК В

Зразок оформлення анотації

АНОТАЦІЯ

Кваліфікаційна робота магістра складається із вступу, чотирьох розділів, висновків, списку використаної літератури (64 найменувань). Робота містить 7 таблиць і 20 рисунків. Загальний обсяг роботи становить 69 сторінок.

Однією з головних проблем, з якою стикаються науковці, практики й фахівці у сфері оздоровчого фітнесу, є ефективний підбір засобів, методів та організаційних форм занять для покращання фізичного стану жінок другого періоду зрілого віку без шкоди для їхнього здоров'я. Дослідження як вітчизняних, так і зарубіжних науковців підкреслюють важливість занять різними видами фізичної активності для жінок віком 36–45 років, оскільки цей період є найбільш значущим і складним у теорії й методиці оздоровчої фізичної культури. Науковці зазначають, що регулярні фітнес-заняття різної спрямованості можуть сприяти тривалому збереженню й покращанню фізичного стану жінок. Однією з таких ефективних програм є система «FitCurves», яка має значні переваги: безпечне гідравлічне обладнання, гнучкий графік і комплексний підхід до тренувань.

Мета дослідження – науково обґрунтувати та експериментально перевірити вплив оздоровчої фітнес-технології «FitCurves» на рівень фізичного стану жінок другого періоду зрілого віку.

Методи дослідження: теоретичний аналіз літературних джерел, соціологічні методи дослідження (анкетування), антропометрія, методи функціональної діагностики, педагогічне тестування, педагогічний експеримент, методи математичної статистики.

Визначено й теоретично обґрунтовано вплив оздоровчої фітнес-технології «FitCurves», що забезпечило покращання на вище середнього й високого рівнів фізичних і функціональних показників у жінок другого періоду зрілого віку. Набули подальшого розвитку дані щодо засобів сучасних фітнес-технологій для використання потенціалу оздоровчо-рекреаційної рухової активності і збереження здоров'я жінок другого періоду зрілого віку.

Ключові слова: фітнес-технології, фізичний стан, фітнес-програма, жінки другого зрілого віку.

ДОДАТОК Г

Зразок оформлення змісту роботи

ЗМІСТ

	С.
ПЕРЕЛІК УМОВНИХ СКОРОЧЕНЬ	3
ВСТУП	4
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ТЕХНІКИ БАР'ЄРНОГО БІГУ ТА ОСОБЛИВОСТІ НАВЧАННЯ НА ЕТАПІ ПОЧАТКОВОЇ БАЗОВОЇ ПІДГОТОВКИ	7
1.1. Технічна характеристика бар'єрного бігу на різних дистанціях	7
1.2. Специфіка спортивного відбору бар'єристів на початковому етапі підготовки	18
1.3. Методики навчання технічних прийомів бар'єристів	20
Висновки до розділу 1.....	23
РОЗДІЛ 2. МЕТОДИ ТА ОРГАНІЗАЦІЯ ДОСЛІДЖЕНЬ	24
2.1. Методи дослідження	24
2.1.1. Аналіз науково-методичної літератури	34
2.1.2. Педагогічні спостереження	34
2.1.3. Педагогічне тестування	35
2.1.4. Педагогічний експеримент	36
2.1.5. Методи математичної статистики	37
2.2. Організація дослідження	39
РОЗДІЛ 3. МЕТОДИКИ ВДОСКОНАЛЕННЯ ТЕХНІЧНИХ ДІЙ І РОЗВИТКУ РУХОВИХ ЯКОСТЕЙ БІГУНІВ, ЯКІ СПЕЦІАЛІЗУЮТЬСЯ В БІГУ З БАРСРАМИ.....	40
3.1. Засоби й методи тренувального процесу юних бар'єристів	40
3.2. Удосконалення техніки бар'єрного бігу на етапі початкової базової підготовки	50
Висновки до розділу 3.....	57
РОЗДІЛ 4. РЕЗУЛЬТАТИ ДОСЛІДЖЕННЯ ТА ЇХНЕ ОБГОВОРЕННЯ	58
ВИСНОВКИ.....	64
СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ	67
ДОДАТКИ.....	77

ДОДАТОК Д
Зразок оформлення переліку умовних скорочень

ПЕРЕЛІК УМОВНИХ СКОРОЧЕНЬ

АТФ	— аденозинтрифосфат.
ДЮСШ	— дитяча юнацька спортивна школа.
ЗЦМТ	— загальний центр маси тіла.
ЗФП	— загальна фізична підготовка.
СДЮШОР	— спеціалізована дитячо-юнацька школа олімпійського резерву.
СБВ	— спеціальні бігові вправи.
СФП	— спеціальна фізична підготовка.
ЧСС	— частота серцевих скорочень.

ДОДАТОК Е

Приклад змістового наповнення вступної частини роботи

ВСТУП

Актуальність теми. Спорт виконує цілу низку завдань, які суспільство ставить перед ним. Одним із яких є досягнення найвищих результатів і демонстрація цілого спектра якостей спортсмена на спортивних змаганнях.

Бар'єрний біг належить до технічно складних, але дуже видовищних видів легкої атлетики. У змаганнях із бар'єрного бігу перемагає добре підготовлений спортсмен, який краще за інших знає техніку атаки бар'єра й ритм бігу по дистанції (Д. І. Льопа, С. І. Караулова, Л. І. Клочко, 2008; Р. М. Валіулін, А. І. Невмивака, 2019; Р. Gardiner, 2015).

Так склалося, що з певних причин сьогодні в нашій країні обмаль спортсменів, які б показували високі результати в найбільш видовищній дисципліні легкої атлетики – бар'єрному бігу, очевидно, що ця проблема існує, як у юнацькому, так і на етапі дорослого спорту. Такий наслідок може бути з багатьох причин, але насамперед можна виділити недосконалу систему підготовки юних бар'єристів, де найбільші проблеми вбачають у системі технічної й фізичної підготовки.

Фахівці, які вивчали й досліджували питання з бігу на короткі дистанції, зокрема й бігу з бар'єрами, надавали провідне місце ритмічній структурі змагальної вправи у формуванні раціональної техніки, тобто така структура для початківці повинна бути еталоном, орієнтованим на побудову системи раціональних рухів за допомогою спеціально-бігових вправ, а для кваліфікованих спортсменів вона відіграє роль технічної майстерності [5; 11; 35; 55; 59]. Тому для юних спортсменів, що спеціалізуються в бар'єрному бігу, особливо важливою є побудова раціональної структури техніки, якої необхідно дотримуватися у тренувальному і змагальному процесах.

Продовження додатка Е

До основних специфічних особливостей методики вдосконалення технічної майстерності бігунів-бар'єристів можна віднести: 1) відповідність засобів, що застосовують під час локального й регіонального розвитку м'язів, основній вправі за кінематичними й динамічними характеристиками; 2) відповідність особливостей режимів роботи м'язів, що застосовують у вдосконаленні техніки рухових дій; 3) раціональне співвідношення обсягів виконання основних, спеціальних і спеціально-допоміжних вправ (В. В. Гамалій 2004; Л. М. Столяр, 2005; І. А. Анпілогов, Е. П. Врублевський, 2011; Г. Н. Германов, 2017).

Останніми роками у спортивній практиці накопичено великий позитивний досвід удосконалення техніки бар'єрного бігу [28; 42; 46–48]. Однак динаміка зростання сучасної спортивної майстерності вимагає знаходження нових, ще більш ефективних, способів підвищення рівня технічної підготовки, зокрема рівня розвитку спеціальних рухових якостей.

Тому назріла необхідність подальшого вдосконалення традиційної системи застосування засобів і методів технічної підготовки, які забезпечують досягнення високих спортивних результатів у бігу з бар'єрами, що й постає актуальним пошуком у цьому напрямку.

Мета дослідження – науково обґрунтувати методику вдосконалення технічної підготовки юних легкоатлетів, які спеціалізуються в бігу з бар'єрами за допомогою використання засобів спеціально-бігових вправ.

Завдання дослідження:

1. Здійснити аналіз спеціальної науково-методичної літератури, узагальнити та охарактеризувати особливості навчання техніки бар'єрного бігу на етапі попередньої базової підготовки.

2. Визначити зміст засобів і методів спеціально-бігових вправ для застосування їх у підготовці юних бар'єристів.

3. Розробити методику вдосконалення технічних дій бігунів, які спеціалізуються в бігу з бар'єрами та експериментально перевірити її ефективність.

Продовження додатка Е

Об'єкт дослідження – тренувальний процес легкоатлетів, які спеціалізуються в бар'єрному бігу на етапі попередньої базової підготовки.

Предмет дослідження – формування техніки бар'єрного бігу юних спортсменів за допомогою спеціальних бігових вправ.

Методи дослідження: аналіз науково-методичної літератури, педагогічні спостереження, педагогічне тестування, педагогічний експеримент, методи математичної статистики.

Наукова новизна роботи: науково обґрунтована й розроблена методика вдосконалення технічної підготовки юних бігунів, які спеціалізуються в бігу з бар'єрами, що містить комплекси спеціальних бігових вправ, і їхній розподіл у варіантах мікроциклів підготовки, а також комплекси фізичних вправ, спрямованих на розвиток основних рухових якостей. Доповнені дані щодо показників технічної підготовки юних легкоатлетів, які спеціалізуються в бар'єрному бігу.

Практичне значення полягає в комплексному використанні засобів спеціальних бігових вправ у тренувальному процесі юних бар'єристів, що дає можливість підвищити рівень техніки бар'єрного бігу і вдосконалювати як швидкісні, силові, координаційні якості, так і витривалість і гнучкість у суглобах на етапі початкової базової підготовки.

Апробація. Основні результати дослідження було обговорено на Х Міжнародній науково-методичній конференції «Інноваційні технології в системі підвищення кваліфікації фахівців фізичного виховання і спорту» (Суми, 2024).

Загальні відомості про структуру й обсяг роботи. Текст кваліфікаційної роботи магістра викладено на 81 сторінці комп'ютерного набору і складається з переліку умовних скорочень, вступу, 4 розділів, висновків, списку використаної літератури й додатків. У роботі використано 83 літературні джерела й подано 8 таблиць і 19 рисунків.

ДОДАТОК Ж

Приклади оформлення списку використаної літератури (відповідно до ДСТУ 8302:2015)

КНИГИ	
Приклади	Однотомні видання
1	2
один автор	Битяк Ю. П. Державна служба в Україні: організаційно-правові засади : монографія. Харків : Право, 2005. 304 с. Краснова М. В. Договори в екологічному праві України : навч. посіб. / Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка. Київ : Алерта, 2012. 216 с. Тертишник В. М. Науково-практичний коментар Кримінального процесуального кодексу України зі змін. та допов. на 12 берез. 2016 р. 12-те вид., допов. і переробл. Київ : Правова єдність, 2016. 810 с. Johnson L. K. Bombs, bugs, drugs and thugs: intelligence and America's quest for security. New York ; London : New York University Press, 2000. 326 p.
два автори	Васильєв С. В., Ніколенко Л. М. Доказування та докази у господарському процесі України : монографія. Харків : Еспада, 2004. 192 с. Каткова Т. В., Каткова А. Г. Закінчення досудового слідства у кримінальних справах : практ. посіб. Харків : Право, 2011. 136 с. Петришина М. О., Петришин О. А. Міжнародно-правові стандарти у сфері місцевого самоврядування : наук. доп. / Нац. акад. прав. наук України, НДІ держ. буд-ва та місц. самоврядування. Харків : Право, 2016. 44 с. (Серія «Наукові доповіді»)
три автори	Комаров В. В., Світлична Г. О., Удальцова І. В. Окреме провадження : монографія / за ред. В. В. Комарова. Харків : Право, 2011. 312 с. Сичевський В. В., Харитонов Є. І., Олєйніков Д. О. Науково-практичний коментар до розділу I Особливої частини Кримінального кодексу України (Злочини проти основ національної безпеки України) / Служба безпеки України. Харків : Право, 2016. 232 с. (Бібліотека слідчого). Helfer M. E., Kempe R. S., Krugman R. D. The battered child. 5th ed. Chicago, IL : University of Chicago Press, 1997. 700 p.

Продовження додатка Ж

1	2
чотири й більше авторів	Укладення трудового договору: теоретико-прикладне дослідження : монографія / С. М. Прилипко, О. М. Ярошенко, С. В. Мороз, К. А. Малиновська. Харків : Юрайт, 2013. 288 с. Колективні політичні права і свободи людини та громадянина в Україні: проблеми теорії та практики : монографія / Є. І. Григоренко та ін. ; Харків. нац. ун-т ім. В. Н. Каразіна. Харків : [б. в.], 2013. 352 с. The mutual fund industry: Competition and investor welfare / R. G. Hubbard et. al. New York, NY : Columbia University Press, 2010. 256 p.

ДОДАТОК И
Шаблон відгуку керівника

ВІДГУК
на кваліфікаційну роботу магістра
за спеціальністю А7 Фізична культура і спорт

Здобувач: _____

Група: _____

Тема роботи: « _____ »

Критерії оцінювання	Максимальна кількість балів (за 25-бальною шкалою)	Фактична кількість балів
Актуальність теми та її обґрунтованість	3	
Чіткість сформульованої мети, завдань, об'єкта і предмета дослідження	3	
Логічність і послідовність викладення матеріалу	3	
Вірогідність і надійність статистичних результатів дослідження та їхня обґрунтованість	3	
Новизна рішень, можливість подальшого продовження роботи	4	
Практична значущість роботи	3	
Використання сучасної актуальної наукової літератури і джерел інформації	3	
Аргументованість зроблених висновків і обґрунтованість перспективності подальших досліджень	3	
Сума балів	25	

Коментар керівника:

Керівник: _____ (підпис) _____ (Ім'я, ПРІЗВИЩЕ)

Дата: « » 20 р.

ДОДАТОК К

Шаблон зовнішньої рецензії на кваліфікаційну роботу

Рецензія

на кваліфікаційну роботу магістра
за спеціальністю А7 Фізична культура і спорт
Здобувача

Тема роботи: « _____ »

Зміст / Критерії оцінювання	Максимальна кількість балів (за 15-бальною шкалою)	Фактична кількість балів
Відповідність змісту темі й меті дослідження (чи робота дійсно відповідає заявленій темі, меті й завданням)	3	
Актуальність дослідження (суспільна й наукова значущість теми)	3	
Наукова новизна (оригінальність підходів, методів, отриманих результатів)	3	
Практичне значення (можливість застосування результатів у сфері фізичної культури і спорту, наявність упровадження або рекомендацій)	3	
Повнота аналізу та обґрунтованість висновків (логічність, достатня кількість джерел, коректність статистики й аргументів)	3	
Сума балів	15	

1 – низька; 2 – середня; 3 – висока оцінка.

Загальний висновок:

Зауваження:

Рецензент: _____
(підпис) (Ім'я, ПРІЗВИЩЕ)

Посада рецензента

Дата: « » 20 г.

Електронне навчальне видання

Методичні вказівки
щодо виконання й захисту кваліфікаційних робіт
другого (магістерського) рівня
для здобувачів спеціальності *A7 Фізична культура і спорт*
усіх форм здобуття вищої освіти

Відповідальний за випуск С. А. Лазоренко
Редакторка І. О. Кругляк
Комп'ютерне верстання С. А. Король

Формат 60х84/16. Ум. друк. арк. 2,33. Обл.- вид. арк. 1,70.

Видавець і виготовлювач
Сумський державний університет,
вул. Харківська, 116, м. Суми, 40007
Свідцтво про внесення суб'єкта господарювання до Державного реєстру видавців,
виготовлювачів і розповсюджувачів видавничої продукції ДК № 8193 від 15.10.2024.